

tingets, regeringens og landets politik. Men dagsordenen er i øvrigt og i det store og hele glædelig, ikke mindst fordi den er så enstemmig, som den er.

Og jeg skal altså ikke begive mig ind på under den her givne overskrift at diskutere hverken Ukraine eller Hviderusland. Jeg skal tilmed modstå fristelsen til at omtale hr. Keld Albrechtsens karakteristik af vores forsvarsminister, som nærmest blev lavet om til en militarist. Jeg tror nok, at et flertal af verdens lande kunne ønske sig en forsvarsminister lige så lidt militaristisk, lige så civil og med lige så meget civilcourage, som vores forsvarsminister har. Men selvfølgelig, når ordet frit, kan alt jo lade sig gøre, så tillykke med det, sagt til hr. Albrechtsen.

Jeg vil så i de få minutter, jeg yderligere skal lægge beslag på, koncentrere mig om fremme af demokratiet i de nylig fra diktatur befriede lande. Jeg har for nogle år siden haft den fornøjelse under nogle af de meget fine programpunkter under Demokratifonden at kunne tale til delegationer af forskellige embedsmænd, fagfolk og så videre, som vi jo så fornemt inviterer hertil. Jeg har haft den ære og fornøjelse at tale til dem om demokrati, og så har jeg altid sagt til dem:

Demokrati er smaddersvært. Vi har snart beskæftiget os med det, forsøgt at udforme det og forbedre det i 150 år, og det er langtfra lykkes alt for godt endnu. Så I må tage det roligt, plejer jeg at sige til dem. Det kræver tålmodighed at gå fra diktaturstatus til demokratistatus. Selvfølgelig kan de lære af vores dårlige erfaringer, og vi skal være så behjælpelige som muligt, men det tager tid. Der er ingen genvej.

Og så plejer de forskellige af delegationens medlemmer gerne at svare: Jamen nu er jeg 55 år – eller hvad vedkommende nu er – og jeg kan altså ikke vente på, at vi får rigtigt demokrati om 20, 30, 50 år, så er det jo kun noget, mine børn og børnebørn får glæde af. Hvortil jeg såatter må sige: Det hjælper ikke. Det tager enormt lang tid. Det kræver tålmodighed af dem, der indfører demokrati.

Men det nye, jeg vil sige om det her, er, at det også kræver tålmodighed af os, som altså har haft disse cirka 5 generationer til at vænne os til demokrati, at vi med tålmodighed ser på de bestræbelser, som de nyfrie lande udfolder, og giver dem den tid til at gøre de fejl, de nødvendigvis må gøre på vejen, uden at vi slår hånden af dem, og uden at vi bliver trætte i vore bestræbelser på at hjælpe og støtte dem.

Så skal jeg til slut blot sige, at CD betragter de bestræbelser, som vi her udfolder, og dermed mener jeg landet som helhed, delvis, men alligevel i stor udstrækning, som et led i den danske sikkerhedspolitik, ligesom vi betragter ulandsbistand på samme måde.

Det er ikke kun for de andre lande og deres borgeres skyld, at vi gør disse ting. Og det er det, der er så skønt: Det, der er godt for andre, kan også være godt for én selv. Vi gør det jo ikke mindst, for at vi kan sove bedre om natten. Ikke blot fordi vi kan dulme vor samvittighed ved i det mindste at have gjort noget, men fordi i den udstrækning det noget, vi gør, lykkes, så vil det komme vor egen tryghed, vor egen fred og andre vitale interesser for det danske folk til gode. Så meget mere skal vi kaste os over det med glæde og taknemlighed for at kunne gøre den gerning.

Og jeg håber, det er fremgået af de her sagte ord, at regeringens redegørelse, som vi nu har hørt i en og læst i anden udformning fra udenrigsministeren, altså har CD's fulde støtte, og det viser vi ved at være både medforlagsstillere og selvfølgelig stemmende for mangepartidagsordenen. Det var såmænd alt, hvad jeg ønskede at diske op med under F 70.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg vil gerne kvittere for de mange venlige bemærkninger, der er faldet fra ordførerne her i dag omkring den danske Øststøtte på miljøområdet. Jeg vil også tilslutte mig dem, der har sagt, at der i større grad, end vi hidtil har formået, er behov for også over for offentligheden at gøre opmærksom på de konkrete resultater, der faktisk er opnået igennem denne støtte. Og derfor vil jeg gerne benytte denne lejlighed til ganske kort at oplyse Tinget om nogle af de resultater, vi har opnået i kraft af vores Øststøtte.

Lad mig tage et område som svovlområdet. Svovludslipproblemet fra Central- og Østeuropa er et meget stort miljøproblem. Danmark har i kraft af en miljøstøtte på 50 mio. kr. udløst en medfinansiering på 1 mia. kr. i de pågældende lande og dermed opnået en større svovlreduktion end Danmarks samlede udslip af svovl.

Vi har gennem tre geotermianlæg med tilskud på 35 mio. kr. i kraft af Øststøtten udløst en samlet investering på 750 mio. kr. og substitueret ikke alene svovludslip i betydelig udstrækning, men også 250.000 t kuldioxid på et år. Danske virksomheder har i den sidste sammenhæng, altså geotermianlæggene, opnået